

**DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE A ZÁKLADNÍ
ŠKOLA, JIHLAVA**

Dělnická 1, 586 01 Jihlava

telefon: 567 303 242

e-mail: info@ddssjihlava.cz

ID datové schránky: etr77p2

Preventivní program školy
Školní rok 2024/2025

Vypracovala:	Mgr. Michaela Fischerová, etopedka, metodička prevence
Platnost od:	. 9. 2024
Pedagogická rada projednala dne:	30. 8. 2024
Schválila:	Mgr. Miroslava Florianová, DT, ředitelka

1. Základní údaje o školském zařízení

Vedení školského zařízení

Název zařízení:	Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Jihlava
Sídlo:	Dělnická 1, 586 01 Jihlava
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Právní forma:	Příspěvková organizace
IČO:	60545933
Redizo:	600030636
Kontakt domov:	567303242, 778 409 218 (ředitelka), 775 380 660 (statutární zástupce) info@ddssjihlava.cz
Kontakt ZŠ:	778 409 219 (zástupce ředitelky pro školu) skola@ddssjihlava.cz
Webové stránky:	www.ddssjihlava.cz
Ředitelka:	Mgr. Miroslava Florianová, DT
Zástupce pro mimoškolní činnost, statut. zástupce:	Mgr. Kateřina Zamazalová
Zástupce pro školu:	Mgr. Tomáš Honzárek

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Školní metodik prevence a speciální pedagog - etoped	Mgr. Michaela Fischerová		
Telefon	725 817 170		
E-mail	fischerova@ddssjihlava.cz		
Konzultační hodiny	Po předchozí domluvě kdykoli během výkonu přímé výchovné činnosti		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů realizovaný INFRA, s.r.o.		

Výchovný poradce	Mgr. Zuzana Novotná		
Telefon	606 672 765		
E-mail	novotna@ddssjihlava.cz		
Konzultační hodiny	Po předchozí domluvě kdykoli během výkonu přímé výchovné činnosti		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	Program celoživotního vzdělávání: Studium pro výchovné poradce realizovaný MU Brno na Pedagogické fakultě		

Psycholog	Veronika Šafránková		
Telefon	776 369 259		
E-mail	safrankova@ddssjihlava.cz		
Konzultační hodiny	Po předchozí domluvě kdykoli během výkonu přímé výchovné činnosti		
Studium jednooborové psychologie	Ano	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	Kombinované studium: Jednooborová psychologie na Fakultě sociálních studií Humanitas Praha		

Poradenské služby poskytované školou jsou koordinovány se školskými poradenskými zařízeními v oblasti.

Pracovníci školního poradenského pracoviště vzájemně spolupracují, jejich aktivity a činnosti se doplňují. Každý školní rok je zpracován program poradenských služeb ve škole. Tým pracovníků se skládá z:

Výchovného poradce, který zajišťuje realizaci plánů pedagogické podpory (1. stupeň podpůrných opatření), metodicky vede učitele při jejich zpracování, ve spolupráci s etopedem/psychologem řeší aktuální problémy žáků a poskytuje žákům končícím povinnou školní docházku kariérové poradenství.

Speciálního pedagoga - etopeda, který vypracovává a vyhodnocuje Preventivní program školy, sleduje účinnost preventivních aktivit a spolupracuje při jejich organizaci, ve spolupráci s výchovným poradcem řeší aktuální problémy žáků, zajišťuje péči o nadané žáky, metodicky vede učitele v otázce vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Psychologa, který zajišťuje komunikaci mezi školou a školským poradenským zařízením a také mezi školou a osobami odpovědnými za výchovu, zajišťuje evidenci a naplňování doporučení školských poradenských zařízení, zajišťuje metodické vedení při zpracovávání a naplňování IVP, zajišťuje a eviduje informované souhlasy, eviduje kompenzační pomůcky.

2. Charakteristika školského zařízení

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Jihlava je školským zařízením pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči. Je příspěvkovou organizací zřízenou MŠMT ČR.

Hlavním úkolem domova je poskytovat náhradní rodinnou péči a vzdělávání dětem s diagnostikovanou poruchou chování či s výchovnými problémy, které vycházejí z jejich osobnostních dispozic a disharmonického vývoje v rodinném a sociálním prostředí. Péče o děti vychází z jejich individuálních potřeb a je realizována v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání s cílem rozvoje osobnosti každého dítěte, posilování vlastních kompetencí a hledání zdrojů k integraci do společnosti. Děti jsou do domova umísťovány na základě rozhodnutí soudu. Dětský domov se školou může poskytovat plné přímé zaopatření také zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let na základě žádosti o dobrovolném pobytu.

Kapacita domova je 37 dětí, které spolu žijí v pěti rodinných skupinách. Domov je plně koedukovaný - koedukované jsou i jednotlivé rodinné skupiny. Rodinné skupiny jsou umístěny na třech pracovištích v Jihlavě. Na ulici Dělnická jsou 3 rodinné skupiny (každá pro 8 dětí), na ulici Šafaříkova 1 rodinná skupina pro 6 dětí a na ulici Matky Boží 1 rodinná skupina pro 7 dětí. Domov také disponuje startovacím bytem na ulici Benešova, který slouží pro ubytování mladých dospělých připravujících se soustavným denním studiem na budoucí povolání či těm, kteří již studium ukončili a z různých důvodů se nemohou vrátit do své původní rodiny.

Součástí domova je také základní škola, kterou navštěvují umístěné děti v našem domově plnící povinnou školní docházku. Sídlí v budově odloučeného pracoviště, její kapacita je 37 žáků. Jedná se o školu úplnou s převahou žáků druhého stupně. Základní škola je plně organizovaná, vzdělávání probíhá ve čtyřech třídách, kde jsou společně vzděláváni žáci více ročníků. V naší základní škole vyučujeme podle školního vzdělávacího programu "Škola, cesta pro život. Naš motivací název pro vzdělávání je „Škola, cesta pro život...“ Hlavním úkolem školy je vzdělávání, výchova a všestranný rozvoj žáků s disharmonickým vývojem osobnosti s cílem posílit a upevnit jejich pozitivní charakterové vlastnosti a vzbudit u nich zájem o vzdělání, aby se dokázali co nejlépe integrovat do společnosti. Zájmová a mimoškolní činnost je realizována ostatními pedagogickými pracovníky domova či externími pracovníky, kteří vedou zájmové kroužky. O zdárný chod výuky se stará zástupce ředitelky pro školu, 4,5 učitele, asistent pedagoga a částečně také etoped.

Žáci, kteří již ukončili povinnou školní docházku, navštěvují střední školy v Jihlavě a okolí.

Vzhledem k tomu, že preventivní aktivity v DDŠ jsou zaměřené nejen pro základní školu, ale i mimoškolní činnost, která je nedílnou součástí struktury našeho zařízení, je v PPŠ záměrně používán pojem „*dítě*“, tak jak je specifikováno v Zákoně č. 109/2002 Sb., v platném znění. V případě školních preventivních aktivit je používán pojem „*žák*“.

3. Analýza školského zařízení výchozí situace

Do našeho zařízení jsou soudním rozhodnutím umisťovány děti, u nichž selhaly všechny pokusy o bezproblémové fungování ve společnosti. Poruchy chování, různorodé specifické potřeby, děti s psychiatrickou diagnózou, jednotlivci, kteří byli na předchozích základních školách nezvladatelní, ty všechny máme v péči najednou, což je nelehký úkol.

Kapacita domova a základní školy je 37 dětí. Počet žáků v ZŠ pro školní rok 2024/2025 nelze určit přesně, jelikož do zařízení jsou děti umisťovány průběžně a některé nás mohou také průběžně opouštět a to v případě, že jim je v průběhu školního roku zrušena ústavní výchova, či pokud jim nebylo soudně prodlouženo předběžné opatření. Od 2. 9. 2024 budou zřízeny 4 třídy. Výuka jazyků bude probíhat dělením tříd (dle dispozic jednotlivých žáků). Výuka tělesné výchovy bude primárně realizována v pronajaté sportovní hale. Do výuky jednotlivých předmětů budou zařazovány aktivity využívající informační technologie. Výuka probíhá primárně v budově školy, je však ji možné realizovat i na jiných místech (př. příroda, muzeum...).

V posledních letech se setkáváme i s častějším umisťováním dětí mladšího školního věku. Preventivní program školy je základním nástrojem prevence rizikového chování u dětí umístěných v našem domově. Programy, které pro naše děti vybíráme, jsou co nejvíce zacílené na rizikové chování. V potaz musíme brát, že všechny naše děti mají poruchu chování a nějakého typu závadového chování se dopouštěly.

Velmi často jsou do našeho zařízení umisťovány děti, které měly problémy se školní docházkou, některé mají za sebou masivní záškoláctví, což je pro pedagogy v našem zařízení tou největší výzvou, doplnit žákům velké mezery ve vzdělání a probudit v nich opět touhu po vzdělání.

Náš domov se také potýká s úteký ze zařízení, tak jako tomu je i v jiných dětských domovech se školou. Je však naším hlavním cílem, vytvořit v našem domově prostředí přijímající dítě se všemi jeho potížemi a problémy vyplývající z jeho osobnostních dispozic, prožitých zkušeností a rodinného a školního prostředí.

Pedagogičtí pracovníci ve škole i v mimoškolní činnosti se zaměřují na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností jednotlivých dětí s ohledem na jejich individuální potřeby.

Do celého výchovně vzdělávacího procesu jsou zakomponovány terapeutické činnosti, aby děti získaly sebenáhled a hledaly vlastní zdroje ke změně.

3.1. Vnější zdroje

Legislativní rámec

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Jihlava je školským zařízením pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči. Je příspěvkovou organizací zřizovanou MŠMT ČR. Jeho činnost je definována a vychází zejména ze Zákona č. 109/2002 Sb., v platném znění (zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů), z Vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, v platném znění, ze Zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání), ze zákona č. 563/2004 Sb., v platném znění (zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů), z Vyhlášky č. 458/2005 Sb., o organizaci výchovně vzdělávací péče v SVP a z metodických pokynů zřizovatele. Konkrétní činnosti domova jsou upraveny jeho vnitřními předpisy, zejména pak vnitřním řádem, organizačním řádem, školními vzdělávacími programy, ročním plánem výchovně vzdělávací činnosti, plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, preventivním programem školy a organizačními směrnicemi.

Spolupracující organizace

Naše zařízení spolupracuje s řadou subjektů. V koncepčních metodických, řídicích a ekonomických spolupracujeme se zřizovatelem a v metodických záležitostech spolupracujeme s Diagnostickým ústavem Brno. Pravidelně spolupracujeme s pracovníky OSPOD, sociálními kurátory jednotlivých dětí, PČR a justice. Účastníme se případových konferencí jako nástroje ke zlepšení a nápravě situace dítěte, případně případové konference organizujeme. Dále spolupracujeme s městem Jihlava, komunikujeme se základními školami v Jihlavě a okolí a zvyšujeme tak povědomí o možnostech vzájemné spolupráce (např. besedy s našimi dětmi). Účastníme se aktivit (vzdělávacích, sportovních, kulturních, enviromentálních aj.) realizovaných různými organizacemi v regionu. Spolupracujeme se školami zaměřenými na přípravu pedagogů a sociálních pracovníků na vykonávání stáží a odborných praxí studentů. Se SVOŠ sociální v Jihlavě se jedná již o dlouhodobou spolupráci na projektu Partnerství. Také rozvíjíme spolupráci s neziskovými organizacemi a nadacemi především při přípravě dětí na opuštění domova a zapojení do společnosti. Spolupracujeme s pediatrem, gynekologem, pedopsychiatrem a školskými poradenskými zařízeními. Při domově pracuje školská rada, která

se skládá ze tří členů – zástupce určený zřizovatelem, zástupce rodičů a zletilých žáků, zástupce pedagogického sboru.

Spolupracující organizace – kontakty viz Příloha č. 1

3.2. Vnitřní zdroje

Mezi základní pilíře pro efektivní práci s dětmi je kvalifikovanost a další vzdělávání zaměstnanců. V oblasti interního vzdělávání je zaměstnancům i nadále umožňována účast na školeních a přednáškách v rámci pedagogických rad či porad, které jsou zajišťovány prostřednictvím ředitelky, odborných pracovníků zařízení či externími odborníky. Součástí interního vzdělávání jsou také hospitace a exkurze v zařízeních, jejichž problematika je blízká naší práci. K dispozici je odborná literatura, která je uložena v knihovně a je pravidelně doplňována o nové tituly.

Základním požadavkem z hlediska dlouhodobého horizontu je zajistit plnou kvalifikaci našich zaměstnanců. Zaměstnance, kteří tento požadavek mají splněn pak motivovat k dalšímu vzdělávání. Témata se budou odvíjet od momentálních potřeb organizace a zaměstnanců v návaznosti na nové trendy ve výchově a vzdělávání a specifika umístěných dětí. Studium k prohlubování kvalifikace bude po konzultaci a schválení na poradě vedení hrazeno z provozních prostředků zaměstnavatele (pro vychovatele a asistenty pedagoga) a z dotačního programu OP JAK „Podpora vzdělávání“ (pro učitele, odborné pracovníky a nepedagogické pracovníky). Dětský domov se školou podporuje vzdělávací aktivity zaměřené na osobnostní rozvoj a absolvování sebezkušenostního výcviku, jak u odborných, tak u ostatních pedagogických pracovníků. Dále pak specializační studium k výkonu činnosti koordinátora ŠVP (učitelka ukončí v tomto školním roce studium), vzdělávání v oblasti ICT technologií a vzdělávání v oblasti mimoškolní činnosti a zájmových aktivit. U nepedagogických pracovníků domov podporuje vzdělávání zaměřené na rozšiřování znalostí a dovedností v rámci vykonávané profese.

Pro co nejkvalitnější péči o děti je důležité pravidelné setkávání pedagogů. Během těchto setkání pedagogičtí pracovníci konzultují aktuální potřeby dětí a předávají si informace. Každý měsíc se všichni setkávají na pedagogických radách a poradách. Vždy v pondělí se vedoucí pracovníci setkávají na poradě vedení. Každý den probíhá po obědě tzv. nástup, během něhož učitelé předávají čerstvé informace vychovatelům.

Uplatňovány jsou různé formy a metody působení na jednotlivce a skupiny, především zásady pro práci s dětmi s ADHD (klidné prostředí, jasný řád, důslednost, jednotné výchovné

působení, soustředění se na kladné stránky osobnosti dítěte, usměrňování aktivit dítěte). Především ve škole byl pak dodržován individuální přístup k dětem se specifickými poruchami učení a k dětem s diagnostikovaným lehkým mentálním postižením s využitím různých forem a metod práce.

Každé dítě má také možnost zvolit si svého klíčového pracovníka – osobu, se kterou si rádo povídá a které důvěřuje. Individuální rozhovory jsou dětem umožňovány prostřednictvím etopeda, vedoucí vychovatelky, ředitelky a kmenových vychovatelů. Povinně jsou rozhovory vedeny etopedem při návratu z útěku, popř. při nějakých vážnějších výchovných potížích. Skupinově se o problémech diskutuje při pondělních kruzích, popř. k tomu jsou využívány hodiny sociálních dovedností a výchovy k porozumění.

V rámci terapeutické činnosti probíhá individuální terapie pod vedením odborných pracovníků domova a pod vedením ředitelky domova je realizována arteterapeutická dílna.

Pokud rodiče mají zájem, mohou své dítě v domově navštívit kdykoliv. O této možnosti jsou informováni po nástupu dítěte do našeho domova. Informace o dětech rodičům podáváme buď telefonicky, nebo ústně při osobních návštěvách. Čtyřikrát ročně jsou zasílány zprávy o chování a prospěchu dítěte (zajišťuje etoped zařízení).

Setkání se všemi pracovníky, kteří pracují s jejich dítětem, je rodičům umožněno během Vánočního dne otevřených dveří. V tomto čase si rodiče mohou pohovořit s ředitelkou, zástupkyní ředitele pro mimoškolní činnost, etopedem, učiteli a kmenovými vychovateli. Prohlédnout si prostředí, ve kterém děti žijí, a shlédnout besídku, která je prezentací výsledků zájmové činnosti dětí. S některými rodiči jsme v převážně telefonickém kontaktu. Pokud to umožňují podmínky, snažíme se poznat i rodinné prostředí dětí. V rámci možností navštívujeme rodiče v jejich bydlišti, např. jedeme-li pro dítě, které se nevrátilo z dovolenky apod.

3.3. Přehled výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce

Četnost výskytu rizikového chování ve školním roce 2023/2024

Forma soc. pat. jevu	chlapec	dívka
Fyzická a verbální agrese vůči pedagogovi	10x	1x
Fyzické napadení spolužáka	17x	1x
Chování s prvky šikany	8x	0x
Útěk, nenávrat z dovolenky	26x	37x
Zneužití THC	8x	2x
Zneužití jiných návykových látek	2x	0x
Ničení majetku domova	2x	0x

3.4. Vymezení cílových skupin

1) pedagogové

Počet pedagogických pracovníků

Ředitelka	1
Zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost, statutární zástupce (DDŠ)	1
Zástupce ředitelky pro školu (ZŠ)	1
Speciální pedagog – etoped (DDŠ)	1
Psycholog (DDŠ)	0,5
Učitel (ZŠ)	5
Vychovatel, vedoucí RS (DDŠ)	4
Vychovatel (DDŠ)	10
Asistent pedagoga, 8. tř. (ZŠ)	0,5
Asistent pedagoga, 5. tř. (DDŠ)	10

Vzdělávání žáků pro školní rok 2024/2025 zajišťuje zástupce ředitele pro školu, 4 učitelé na celý úvazek, jeden učitel na poloviční úvazek, asistent pedagoga a na výuce se podílí i etoped. Předpokladem pro výkon práce učitele v naší škole je speciálně pedagogické vzdělání. Domov umožňuje a podporuje další vzdělávání učitelů formou školení a seminářů. Funkci výchovného poradce ve škole vykonává jeden z učitelů, který při zabezpečení dalšího vzdělávání žáků spolupracuje se speciálním pedagogem – etopedem a psychologem. Učitelé úzce spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky domova (vychovatelé, asistenti

pedagoga), významným prvkem při výchově a vzdělávání dětí umístěných v domově je jednotné výchovné působení. V otázkách diagnostických a metodických učitelé spolupracují s etopedem a psychologem domova. Vzhledem k psychické i fyzické náročnosti pedagogické práce v tomto typu zařízení je velmi obtížné najít při obsazování volného pracovního místa plně kvalifikovaného člověka, který zároveň disponuje vhodnými osobnostními předpoklady. Pedagogové musí porozumět projevům žáků, které vyplývají z traumatických zážitků a z jejich celkového dosavadního vývoje (pocity strachu a zlosti, nedůvěra, rezignace, deprese, sebezpodceňování, agresivita, nerespektování autorit, neochota spolupracovat, obtížné navazování kontaktů, dlouhodobé záškoláctví apod.). Vytvoření vztahu důvěry mezi pedagogem a žákem, aktivní naslouchání jeho potřebám, srozumitelnost, jasné formulace a vymezení „mantinelů“, je pro žáka vnitřní jistotou a pomáhá mu rozvíjet schopnost adekvátně zvládat životní situace a aktivně hledat řešení. S přihlédnutím k úrovni psychosociálního vývoje žáka má pedagog možnost přizpůsobit mu obsah, tempo, metody a formy práce, aby došlo k podpoře žákova sebevědomí, získal pozitivní prožitek ze školní práce a motivaci pro další učení.

2) žáci

Nejčastějšími důvody soudního nařízení a následného umístění dítěte do našeho domova a školy jsou: dlouhodobé záškoláctví; toulky, útoky z domova; slovní a fyzické napadení spolužáka; slovní a fyzické napadení učitele; šikana; páchaní trestné činnosti (drobné krádeže v supermarketech, majetková trestná činnost, loupežná přepadení); zneužívání návykových látek (alkohol, marihuana, pervitin, heroin).

Všechny děti k nám umístěné mají diagnostikovanou poruchu chování. Dalšími nejčastějšími diagnózami jsou: specifická porucha učení, lehké mentální postižení, hyperaktivita, ADHD, agresivita, citová deprivace, zvýšená afektivní dráždivost, emoční labilita či jiná psychiatrická zátěž (např. sebepoškození či závislost na návykových látkách). Při výuce a vzdělávání dětí je třeba mít na paměti, že jsou to žáci, co „neobstáli v běžných školách“; jsou problémoví a nemají náhled na své chování; mají jiný žebříček hodnot než jejich vrstevníci; překračují „hranice“ správného a slušného chování, mnohdy i zákona; vzdělávání a školní docházku vnímají často negativně; chybí jim pozitivní zkušenost.

3) rodiče/zákonní zástupci

Děti, které jsou do našeho domova umístěny, pocházejí často z dysfunkčních a sociálně slabých rodin. Rodiče dětí jsou v pravidelných intervalech (každé čtvrtletí) informováni o

hodnocení chování a prospěchu svého dítěte písemnou zprávou, kterou zpracovává speciální pedagog – etoped ve spolupráci s třídními učiteli. Jednou ve školním roce domov organizuje Den otevřených dveří, na který jsou zváni rodiče všech dětí. S většinou rodičů jsme také v kontaktu telefonickým. V případě nenadálé situace (úraz, nemoc, útěk apod.) jsou rodiče telefonicky nebo písemně informováni sociální pracovníci. S rodiči vycházejících žáků projednáváme výběr učebních oborů, možnost přechodného ubytování mimo zařízení, poskytujeme jim metodickou i praktickou pomoc při zajišťování dalšího vzdělávání dětí. I přes snahu o prohloubení spolupráce s rodiči dětí se však poměrně často setkáváme s jejich nezájmem.

3.5. Současný stav problematiky DDŠ Jihlava

Mezi nejčastěji se vyskytující rizikové chování u našich dětí patří:

- experimentace s drogou, alkoholismus, kouření
- kriminální delikty
- šikana, kyberšikana a jiné extrémní projevy agrese
- vandalismus
- jiné formy násilnického chování vůči druhým, sobě nebo majetku
- rasismus
- záškoláctví v době útěku
- rizikové sexuální chování
- okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte

Všechny situace jsou zaznamenávány v knize hlášení. Pomocí stručných zápisů jsou vychovatelé i ostatní pracovníci informováni o nejdůležitějších událostech. Podrobnější údaje o průběhu výchovné činnosti se zapisují do deníku skupiny. Pozitivní i negativní projevy dětí denně zaznamenávají učitelé, vychovatelé i asistenti pedagoga do přehledné tabulky, která je součástí bodování každého dítěte.

Jakýkoliv náznak či pouhé podezření na výskyt nějakého závadového chování u dětí (např. zneužívání návykových látek, šikana, nevhodné sexuální chování, a jiné) oznamují pracovníci ústně či písemnou formou ředitelce, zástupkyni ředitelky pro mimoškolní činnost a etopedovi zařízení, který učiní nezbytné kroky pro jeho řešení. O tomto chování a následném řešení jsou vedeny písemné záznamy.

Četnost a formy závadového chování jsou každoročně proměnlivé. Velmi záleží na tom, jaké děti jsou do našeho zařízení umístěny a kvůli jakým problémům jim ústavní výchova byla nařízena.

Každý rok jsou zaměstnanci na pedagogické radě seznámeni nejenom s PPŠ pro daný školní rok, ale také se Školním programem proti šikanování a krizovými plány, které jsou součástí PPŠ – viz Příloha č. 2

Naše zařízení je svou specifičností rizikovým místem pro vznik a rozvoj šikany. Proto je třeba vyhledávat potencionální agresory a oběti šikany, ale také riziková místa a časy a předcházet tak projevům šikany. Důležité je rozlišovat konflikty mezi dětmi, které vyplývají z jejich specifických charakteristik a konflikty, které nesou známky šikany či chování s prvky šikany.

4. Aktivity zařazené do PPŠ

Preventivní program školy patří v našem domově k velmi důležitým nástrojům prevence sociálně patologických jevů. Do hlavních aktivit, které slouží k předcházení vzniku popř. rozvoje patologických jevů, patří:

- systematické vzdělávání pedagogických pracovníků
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času
- posilování sociálních dovedností – aktivity sloužící k předcházení patologických jevů
- školní a mimoškolní akce
- specifické preventivní aktivity zaměřené na problematiku sociálně patologických jevů
- spolupráce s rodiči
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí
- diferencované uplatňování preventivních aktivit - projekty zařazené do preventivního programu školy
- průběžné sledování situací z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů
- prevence rizikového sexuálního chování – sexuální výchova
- prevence šikany, kyberšikany a jiných extrémních projevů agrese
- ukončování péče

5. Cíle PPŠ

5.1. Dlouhodobé cíle

Mezi dlouhodobé cíle v souladu se Školní strategií primární prevence patří:

- Vytvářet bezpečné klima ve škole i na domově
- Preventivně působit na žáky v rámci jednotlivých vyučovacích hodin
- Preventivně působit na děti v rámci jednotlivých rodinných skupin
- Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky v ZŠ
- Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ
- vést děti ke zdravému životnímu stylu
- Snížit výskyt rizikového chování, kvůli kterému jsou umístovány do DDŠ
- Učit děti ovládat své emoční a agresivní projevy
- Posilovat sociální dovednosti u dětí za účelem předcházení rizikového chování
- Podporovat pedagogické pracovníky ve studiu, účasti na kurzech a školení k získání nových poznatků a jejich zavádění do praxe s ohledem na potřeby a záměry domova
- Nabízet dětem pestrou škálu možností trávení volného času, naučit je smysluplně trávit volný čas
- Spolupracovat s ostatními subjekty – OSPOD, PČR, soudy, PPP, státní zastupitelství, střední školy...
- V co největší míře vzbudit zájem rodičů/zákonných zástupců o jejich děti

5.2. Střednědobé cíle

Do střednědobých cílů se v souladu se Školní strategií primární prevence řadí:

- vést děti k přípravě na život prostřednictvím sebeobslužných činností, umožnit jim formou nácviku a praktické zkušenosti připravit se na přechod z ústavní péče zpět do rodiny či samostatného života
- Podporovat žáky ke studiu vhodného učebního oboru (nepodporovat, že střední vzdělání není povinné)
- Podporovat žáky středních škol v úspěšném ukončení studia
- Snížit útekovost ze zařízení či nenávraty z dovolenek
- Zapojit co největší procento dětí do projektu Partnerství
- Seznamovat děti s riziky spojenými s používáním internetu a ICT, kyberšikanou

- Dívky, které zahájily sexuální život, motivovat k užívání hormonální antikoncepce se souhlasem zákonného zástupce
- Posílit povědomí pedagogických pracovníků o potřebnosti a využitelnosti supervize pro osobnostní a pedagogický rozvoj a stabilitu. Mezi pravidelné intervize implementovat vzájemné intervize a kazuistické potřeby.
- Zpracovávat Programy rozvoje osobnosti dítěte s důrazem na konkretizaci, účelnost a splnitelnost stanovených cílů v jednotlivých oblastech. Při jejich zpracování, hodnocení a naplňování v maximální míře zapojit samotné dítě, klíčové a ostatní pracovníky domova, pracovníka příslušného OSPOD a zákonné zástupce dítěte
- Udržet zvoleného zástupce z řad rodičů v aktivní účasti ve školské radě
- Motivovat zákonné zástupce k účasti na Dni otevřených dveří

5.3. Krátkodobé cíle

Jedná se o krátkodobé cíle pro školní rok 2024/2025 pro jednotlivé cílové skupiny. Budou sloužit k evaluaci.

Cíl:	Účast mladistvých a mladých dospělých studujících SOU a SŠ na brigádách
Ukazatele dosažení cíle:	Počet brigádních činností vzhledem k počtu studujících žáků
Zdůvodnění cíle:	Příprava na život po opuštění DDS, zvyšování finanční gramotnosti, rozvíjení pracovních návyků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvýšení úspěšnosti zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS

Cíl:	Aktivní účast dětí v zájmových kroužcích
Ukazatele dosažení cíle:	Počet dětí zapojených v kroužcích
Zdůvodnění cíle:	Rozvíjení dovednosti smysluplně trávit volný čas
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Snížení výskytu rizikového chování, kvůli kterým jsou umisťovány do DDS

Cíl:	Volba vhodného učebního oboru
Ukazatele dosažení cíle:	Podání přihlášky na střední školu
Zdůvodnění cíle:	Učební obor odpovídající přáním a předpokladům daného dítěte
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS

Cíl:	Dokončení studia koordinátora ŠVP
Ukazatele dosažení cíle:	Úspěšná obhajoba závěrečné práce, úspěšné složení zkoušek a obdržení certifikátu
Zdůvodnění cíle:	Rozšíření kvalifikace v oblasti prevence
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora ped. pracovníků ve studiu, účasti na kurzech a školení k získání nových poznatků a jejich zavádění do praxe s ohledem na potřeby a záměry domova

Cíl:	Programy primární prevence
Ukazatele dosažení cíle:	Počet realizovaných programů a počet zúčastněných žáků
Zdůvodnění cíle:	Preventivně působit na žáky a seznámení s možnostmi řešení případných problémů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky

Cíl:	Absolvování kurzu krizové intervence – odborní pracovníci
Ukazatele dosažení cíle:	Úspěšné absolvování kurzu všech přihlášených pracovníků
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení kompetencí při práci s dětmi v krizi v náročných životních situacích
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora ped. pracovníků ve studiu, účasti na kurzech a školení k získání nových poznatků a jejich zavádění do praxe s ohledem na potřeby a záměry domova

Cíl:	Telefonické konzultace se zákonnými zástupci o průběhu dovolenek
Ukazatele dosažení cíle:	Počet aktivních zákonných zástupců v konzultacích
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování výchovných kompetencí zákonných zástupců, důraz na smysluplné trávení společného času dětí se zákonnými zástupci
Návaznost na dlouhodobé cíle:	V co největší míře vzbudit zájem rodičů/zákonných zástupců o jejich děti

6. Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování

Záškoláctví				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Duševní hygiena - rozvržení dne (povinnosti, zájmy, relaxace)	1
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	2
8-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Životní cíle a plány, motivace, vůle - vrozené předpoklady, jejich využití	1
7-9	Pracovní činnosti	Člověk a svět práce	Povolání a jejich pracovní náplň - náplň učebních oborů - druhy škol zaměřených na přípravu na budoucí povolání v regionu - přijímací řízení - kvalifikační požadavky	2
7-9	Pracovní činnosti	Člověk a svět práce	Sebepoznání, sebehodnocení (osobní cíle, zdravotní stav) - volba profesní orientace	1

Negativní působení sekt				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
7	dějepis	Člověk a společnost	Křesťanství a další významná náboženství středověku	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Manipulace, působení sekt, manipulativní reklama	2

Rizikové sexuální chování				
ročník	Předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví, preventivní prohlídky, běžné nemoci - denní režim, pitný režim, stravovací režim - intimní hygiena - poskytnutí první pomoci (modelové situace) sexualita - sexuálně přenosné nemoci (AIDS, hepatitida)	2
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vzájemné vztahy mezi lidmi (kamarádství, partnerství, rodičovství), etické normy	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	vztahy mezi lidmi, ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství)	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Etapy vývoje člověka (dětství, puberta, dospívání) - sexuální dospívání – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, předčasná sexuální zkušenost - sexuální identita – sebepoznání, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost x promiskuita) - navazování vztahů s opačným pohlavím,	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Sexuálně přenosné nemoci - bezpečné sexuální chování - ochrana před přenosnými chorobami – cesty přenosu a jejich prevence (choroby	2

			respirační, přenosné krví, potravou,..)	
--	--	--	--	--

Prevence v adiktologii, netolismus, hazardní hraní				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Duševní hygiena - rozvržení dne (povinnosti, zájmy, relaxace)	1
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	návykové látky, jejich vliv na zdraví - gamblerství, počítače - účelné trávení volného času, zájmy	3
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních	2
8-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Životní cíle a plány, motivace, vůle - vrozené předpoklady, jejich využití	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Základní lidské potřeby - odpovědnost za zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – hygiena, kvalita ovzduší, vody, hluku, osvětlení, teploty	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Posilování pozitivního a odpovědného vztahu k sobě samému, zájmu o své zdraví - vyrovnané sebepojetí	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Zdravotní a sociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek (závislost, nemoci, trestná činnost, doping)	2

Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	1
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Riziková místa a situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí, vhodné a nevhodné místa pro hru, pravidla a bezpečnost v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní značky, bezpečnostní prvky	3

4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	rozpoznání mimořádné situace a vhodný způsob chování (modelové situace) - projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí - dopravní značky - bezpečnost silničního provozu	1
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - dopravní výchova	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví – pravidla silničního provozu, bezpečné chování při sportu i běžných činnostech	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	silniční a železniční doprava- bezpečnost, pravidla, rizika, vztahy mezi účastníky, agresivita účastníků dopravy, tísňové volání	1

Šikana a extrémní projevy intolerance				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Lidé kolem nás, mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerance, diskriminace, xenofobie, rasismus, šikana	3
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Osobní bezpečí, přivolání pomoci v případě ohrožení, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí	2
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vzájemné vztahy mezi lidmi (kamarádství, partnerství, rodičovství), etické normy	2
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Základní problémy v regionu - sociální problémy, rasismus, xenofobie - pravidla slušného chování - vzájemné chování mezi lidmi - základní lidská práva - základní principy demokracie	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Práva a povinnosti žáků, etické normy - nácvik mezilidské komunikace - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, potřební lidé ve společnosti - lidská solidarita – pomoc lidem v nouzi (př. přírodní katastrofy) - dobrovolnická pomoc - organizace zabývající se pomocí lidem v nouzi	2

7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Multikultura v našem domově - morálka, svoboda, tolerance - rasismus, extremismus, xenofobie	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	vztahy mezi lidmi, ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství)	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Cvičení rozhodovacích a komunikačních dovedností (aktivní naslouchání, respektování, rozvoj empatie, efektivní a asertivní komunikace) - pomáhající a prosociální chování – poskytnutí podpory, pomoci	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Sociálně patologické jevy - komunikace elektronických médií (kyberšikana, nebezpečný internet, sociální sítě,..)	2

Okruh poruch a problémů spojených se syndromem CAN				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	osobní bezpečí, přivolání pomoci v případě nebezpečí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí	3
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Lidské tělo - základní stavba a funkce orgánů a orgánových soustav	5
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Duševní hygiena - rozvržení dne (povinnosti, zájmy, relaxace)	1
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vzájemné vztahy mezi lidmi (kamarádství, partnerství, rodičovství), etické normy	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Posilování pozitivního a odpovědného vztahu k sobě samému, zájmu o své zdraví - vyrovnané sebepojetí	1

Spektrum poruch příjmu potravy a zdravý životní styl				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
8-9	Český jazyka a lit.	Jazyk a jazyková komunikace	Rozpoznání manipulativní komunikace v masmédiích	2
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Lidské tělo, péče o zdraví, osobní hygiena, zdravá výživa, denní režim	3
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Lidské tělo - základní stavba a funkce orgánů a orgánových soustav	5
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Duševní hygiena - rozvržení dne (povinnosti, zájmy, relaxace)	1
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	návykové látky, jejich vliv na zdraví - gamblerství, počítače - účelné trávení volného času, zájmy	3
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	péče o zdraví, preventivní prohlídky, běžné nemoci - denní režim, pitný režim, stravovací režim - intimní hygiena - poskytnutí první pomoci (modelové situace) sexualita - sexuálně přenosné nemoci (AIDS, hepatitida)	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních	2
9	chemie	Člověk a jeho svět	Bílkoviny - tuky - sacharidy - vitaminy - zdroje přírodních látek, jejich vlastnosti a vliv na lidský organismus	1
9	chemie	Člověk a jeho svět	Léky, návykové látky	1
8	přírodopis	Člověk a jeho svět	Běžné nemoci – příčiny, příznaky, léčba - význam prevence - zdravý životní styl	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Základní lidské potřeby - odpovědnost za zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – hygiena, kvalita ovzduší, vody, hluku, osvětlení, teploty	2
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Podpora zdraví – očkování, preventivní péče	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Zásady zdravého stravování, skladba potravin, výživová hodnota potravin, pitný režim - prevence kardiovaskulárního a	2

			metabolického onemocnění (preventivní a léčebná péče, základy PP) - sestavení jídelníčku - civilizační nemoci - poruchy příjmu potravy	
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Posilování pozitivního a odpovědného vztahu k sobě samému, zájmu o své zdraví - vyrovnané sebepojetí	1

Rasismus a xenofobie				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	Lidé kolem nás, mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerance, diskriminace, xenofobie, rasismus, šikana	3
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Základní problémy v regionu - sociální problémy, rasismus, xenofobie - pravidla slušného chování - vzájemné chování mezi lidmi - základní lidská práva - základní principy demokracie	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Práva a povinnosti žáků, etické normy - nácvik mezilidské komunikace - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, potřební lidé ve společnosti - lidská solidarita – pomoc lidem v nouzi (př. přírodní katastrofy) - dobrovolnická pomoc - organizace zabývající se pomocí lidem v nouzi	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a jeho svět	Multikultura v našem domově - morálka, svoboda, tolerance - rasismus, extremismus, xenofobie	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Listina základních lidských práv a svobod - Úmluva o právech dítěte	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Cvičení rozhodovacích a komunikačních dovedností (aktivní naslouchání, respektování, rozvoj empatie, efektivní a asertivní komunikace) - pomáhající a prosociální chování – poskytnutí podpory, pomoci	2

Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost				
ročník	předmět	vzdělávací oblast	téma	dotace
1-3	prvouka	Člověk a jeho svět	pracovní činnosti, druhy povolání a jejich význam	1
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	návykové látky, jejich vliv na zdraví, gamblerství, počítače, účelné trávení volného času, zájmy	3
4-5	přírodověda	Člověk a jeho svět	Základní problémy v regionu - sociální problémy, rasismus, xenofobie - pravidla slušného chování - vzájemné chování mezi lidmi - základní lidská práva - základní principy demokracie	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Multikultura v našem domově - morálka, svoboda, tolerance - rasismus, extremismus, xenofobie	2
7-9	Občanská výchova	Člověk společnost	Listina základních lidských práv a svobod - Úmluva o právech dítěte	1
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Hospodaření, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Orientace v trestním zákoníku – druhy trestů - soudnictví ve věcech mládeže - rozdělení soudů - Policie ČR - Městská policie - OSPOD	2
7-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	2
8-9	Občanská výchova	Člověk a společnost	Právní vztahy – jejich význam a závazky - pracovní poměr – druhy, vznik, zánik, pracovní smlouva, odměna	1
6-9	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Kriminalita mládeže, agresivní chování, šikana, týrání, sexuální zneužívání dětí	2

Vzhledem ke specifickým podmínkám vzdělávání v naší škole (etopedické zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, přijímání a propouštění žáků v průběhu celého školního roku, příchody žáků do různých ročníků a z různých základních škol, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami) jsme do vzdělávání zvolili formu a zařadili dva povinné vyučovací předměty: Sociální dovednosti a Výchova k porozumění. Ve vyučovacím předmětu Sociální dovednosti je začleněno průřezové téma osobnostní a sociální výchova. Vyučovací předmět Sociální dovednosti je zařazen do výchovy a vzdělávání žáků od 1. do 9. ročníku. Volením vhodných vyučovacích metod a forem práce usilujeme o pozitivní vývoj osobnosti žáka, učíme ho poznávat a korigovat své emoce a chování, navazovat mezilidské vztahy, účinně komunikovat a spolupracovat; rozlišovat a orientovat se v rizikových a problémových situacích a umět takové situace zvládat s ohledem na ochranu svého duševního a tělesného zdraví, i zdraví ostatních. Vedeme žáky k osvojení si dovednosti sebehodnocení a hodnocení spolužáků, respektovat názor a dílo druhého, požádat o pomoc a také ji poskytnout; určit si cíle a přijímat opatření, které povedou k jejich dosažení. K realizaci využíváme především prostředků využívajících práci ve skupinách, např. skupinové kruhy, projekty, dramatizace. Do vyučovacího předmětu Výchova k porozumění jsou začleněna průřezová témata: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova. V tomto vyučovacím předmětu se zaměřujeme na to, aby žák poznával kulturu jiných národů, citlivě reagoval na odlišnou mentalitu žáků z různých etnických menšin, přijímal sám sebe jako součást společnosti, vnímal Evropu a svět v širších souvislostech (multikulturalita, sociální a rasové problémy, ochrana životního prostředí aj.), získal dovednost prezentovat výsledky své činnosti. K realizaci využíváme mimo jiné besedy, projekty, přípravu kulturního programu na Dny otevřených dveří. Do výuky jsou také pravidelně zařazovány aktivity zaměřené na práci s třídním kolektivem vedené psycholožkou.

7. Konkrétní programy primární prevence

7.1. Dlouhodobé školní a mimoškolní akce

Školní akce:

- školní výlety (v průběhu celého školního roku)
- sportovní aktivity pořádané jinými subjekty (v průběhu celého školního roku)
- aktivity zaměřené na práci s třídním kolektivem (v průběhu celého školního roku)
- ochrana člověka za mimořádných událostí – návštěva HZS (říjen 2024)
- školní projekt – Barevný podzim (říjen 2024)
- zdobení vánočního stromečku na soutěž mezi jihlavskými základními školami (listopad 2023)
- školní projekt – Komunismus (listopad 2024)
- školní projekt – Vánoční dílny (prosinec 2024)
- lyžařský výcvik (leden – únor 2025)
- návštěva veřejného bruslení v Jihlavě (leden – únor 2025)
- školní projekt – Jaro v přírodě (březen 2025)
- sportovní turnaj pořádaný MP Jihlava: Silák roku (březen 2024)
- školní projekt – Dopravní bezpečnost (duben 2025)
- Fotbalový turnaj „O jihlavský fotbalový míč“ (duben 2025)
- akce „Čistá Vysočina“ (duben 2025)
- školní projekt – Lásky čas a moje rodina (květen 2025)
- turistické výlety po okolí Jihlavy (červen 2025)
- školní projekt – Den dětí (červen 2025)

Mimoškolní akce:

- jednodenní výlety jednotlivých rodinných skupin (průběžně během celého školního roku)
- celoustavní akce – Branný den (září 2024)
- celoustavní akce – Rekordy DDŠ Jihlava (říjen 2024)
- příprava na Vánoční den otevřených dveří – nácvik vystoupení (listopad – prosinec 2024)
- celoustavní akce – Mikulášská nadílka (prosinec 2024)

- divadelní představení v Horáckém divadle Jihlava pro děti ze 4. RS a 5. RS (průběžně během celého školního roku)
- rodinný kruh – celotýdenní hodnocení, sebereflexe a sebehodnocení (periodická akce konající se každé pondělí)
- Den otevřených dveří – Vánoční besídka (prosinec 2024)
- celouštavní akce – Karneval (únor 2025)
- celouštavní akce – Prima vařečka (březen 2025)
- Veletrh pracovních příležitostí pro žáky SŠ (březen 2025)
- celouštavní akce – Olympiáda smyslů (duben 2025)
- celouštavní akce – Honba za pokladem (květen 2025)
- celouštavní akce – Vlčí stezka (červen 2025)
- sjíždění řek jednotlivých rodinných skupin (červen 2025)
- prázdninové pobytové akce (červenec – srpen 2025)

7.2. Plánované akce na školní rok 2024/2025

Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	Studium pro koordinátory ŠVP
Stručná charakteristika	Studium k výkonu specializovaných činností
Realizátor	INFRA, s.r.o
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	250
Termín konání	listopad 2023 – říjen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Školení BOZP
Stručná charakteristika	Legislativní nároky v oblasti BOZP a požární ochrany
Realizátor	HTB – Požární ochrana
Počet proškolených pedagogů	Všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin	2
Termín konání	srpen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Školní matrika
Stručná charakteristika	
Realizátor	Služba škoře ČR, s.r.o.
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	2
Termín konání	září 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Agrese a agresivita žáků – možnosti řešení na základní škole
Stručná charakteristika	Možnosti řešení agresivního chování žáků základní školy
Realizátor	NPI
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	4
Termín konání	říjen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Aktuální formy rizikového chování dětí a mládeže včetně závislosti na mobilu a internetu
Stručná charakteristika	Seznámení s formami rizikového chování s akcentací na digitální technologie
Realizátor	Vysočina Education
Počet proškolených pedagogů	2
Počet hodin	8
Termín konání	říjen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Kurz krizové intervence
Stručná charakteristika	Principy, postupy a techniky krizové intervence
Realizátor	Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji
Počet proškolených pedagogů	6
Počet hodin	50
Termín konání	říjen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Interní vzdělávání: sdílení příkladů dobré praxe
Stručná charakteristika	Hospitace a exkurze v zařízeních, jejichž problematika nám je blízká
Realizátor	DDŠ Jihlava
Počet proškolených pedagogů	22
Počet hodin	16
Termín konání	listopad 2024, květen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Minimalizace šikany
Stručná charakteristika	Program pro snížení četnosti a závažnosti projevů šikanování
Realizátor	Poskytovatel daného vzdělávání
Počet proškolených pedagogů	minimálně 1
Počet hodin	56
Termín konání	září 2024 – červen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Sociálně psychologické vzdělávání
Stručná charakteristika	Trénink preventivních a poradenských dovedností, osobní rozvoj, prevence profesního stresu a vyhoření
Realizátor	AZ help
Počet proškolených pedagogů	minimálně 1
Počet hodin	100
Termín konání	září 2024 – červen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Základní relaxační techniky
Stručná charakteristika	Zvládání stresu a prevence vyhoření
Realizátor	Poskytovatel daného vzdělávání
Počet proškolených pedagogů	minimálně 1
Počet hodin	minimálně 8
Termín konání	září 2024 – červen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Základy práce s traumatem u dětí
Stručná charakteristika	Rozpoznání projevů traumatu, techniky
Realizátor	Poskytovatel daného vzdělávání
Počet proškolených pedagogů	minimálně 1
Počet hodin	minimálně 8
Termín konání	září 2024 – červen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Základy první pomoci pro pedagogy
Stručná charakteristika	Poskytnutí první pomoci
Realizátor	Poskytovatel daného vzdělávání
Počet proškolených pedagogů	Všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin	minimálně 2
Termín konání	srpen 2025

Rodiče

Název a odborné zaměření vzdělávání	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika	Setkání zákonných zástupců s ped. pracovníky
Realizátor	DDŠ Jihlava
Počet zúčastněných	Dle počtu aktuálně umístěných dětí
Počet hodin	4
Termín konání	Prosinec 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Účast na případových konferencích
Stručná charakteristika	Řešení aktuální situace dítěte
Realizátor	DDŠ Jihlava
Počet zúčastněných	Dle aktuální potřeby
Počet hodin	2
Termín konání	V průběhu celého školního roku

Název a odborné zaměření vzdělávání	Zaslání dopisu o chování a prospěchu
Stručná charakteristika	Informace o chování a prospěchu žáka
Realizátor	DDŠ Jihlava
Počet zúčastněných	Dle počtu aktuálně umístěných dětí
Počet hodin	Dle potřebné doby na obstarání reálné adresy, schránky
Termín konání	4x ročně (listopad, leden, duben, červen)

Žáci

Název programu	Školní projekt – Jsme jeden tým
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Sociálně adaptační aktivity v přírodě
Realizátor	DDŠ Jihlava
Cílová skupina	Žáci v ZŠ
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle v MPP	Učit děti ovládat své emoční a agresivní projevy. Posilovat sociální dovednosti u dětí za účelem předcházení rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	Zpracování písemného výstupu do portfolia
Termín	září 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Dagmar Valachová

Název programu	Bezpečné sexuální chování, pohlavní nemoci, AIDS
Typ programu	Interaktivní seminář
Stručná charakteristika programu	Seznámení se s riziky vyplývající se zahájením sexuálního života
Realizátor	SZÚ
Cílová skupina	žáci 5 – 9 ročníku
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Posilovat sociální dovednosti u dětí za účelem předcházení rizikového chování. Dívky, které zahájily sexuální život, motivovat k užívání hormonální antikoncepce se souhlasem zákonného

	zástupce. Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky.
Ukazatele úspěšnosti	Zpracování písemného výstupu do portfolia
Termín	říjen 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Zvyšování právního povědomí, kyberšikana
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program MP Jihlava: přestupek, trestný čin, právní odpovědnost, kyberšikana
Realizátor	MP Jihlava
Cílová skupina	Žáci ZŠ (všechny ročníky)
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ. Snížit útekost ze zařízení či nenávraty z dovolenek. Snížit výskyt rizikového chování, kvůli kterému jsou umístěvány do DDŠ. Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky.
Ukazatele úspěšnosti	dotazník
Termín	listopad 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Přehlídka středních škol v DKO Jihlava
Typ programu	Veletrh, výstava, burza
Stručná charakteristika programu	Prezentace škol svých výukových programů a mimoškolních aktivit
Realizátor	DKO Jihlava
Cílová skupina	Žáci končící povinnou školní docházku ve školním roce 2024/2025
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ. Snížit útekost ze zařízení či nenávraty z dovolenek.
Ukazatele úspěšnosti	Volba konkrétních učebních oborů
Termín	listopad 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Zuzana Novotná

Název programu	Návštěva ÚP Jihlava
Typ programu	Přednáška, interaktivní program
Stručná charakteristika programu	Kariérové poradenství, volba vhodné vzdělávací cesty
Realizátor	ÚP Jihlava
Cílová skupina	Žáci končící povinnou školní docházkou ve školním roce 2024/2025
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS. Snížit útekost ze zařízení či nenávraty z dovolenek. Podporovat děti ke studiu vhodného učebního oboru
Ukazatele úspěšnosti	Volba konkrétních učebních oborů
Termín	listopad 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Zuzana Novotná

Název programu	Prevence rizikového chování na internetu
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Povědomí o rizicích spojených s používáním internetu a komunikačních technologií
Realizátor	Nebud' oběť
Cílová skupina	Žáci ZŠ (všechny ročníky)
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Seznamovat děti s riziky spojenými s používáním internetu a ICT, kyberšikanou. Zajišťování konkrétních preventivních programů. Vytvářet bezpečné klima ve škole i na domově.
Ukazatele úspěšnosti	Tvorba informačních letáků
Termín	prosinec 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Exkurze do VÚ Olešnice
Typ programu	exkurze
Stručná charakteristika programu	Seznámení se s prostředím VÚ a nabídkou jejich učebních oborů
Realizátor	DDS Jihlava ve spolupráci s VÚ Olešnice
Cílová skupina	Žáci končící povinnou školní docházkou ve školním roce 2024/2025
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu žáků, kteří končí PŠD
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS. Snížit útekost ze zařízení či nenávraty

	z dovolenek. Podporovat žáky ke studiu vhodného učebního oboru.
Ukazatele úspěšnosti	Výroba nástěnky s učebními obory VÚ Olešnice
Termín	leden 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Zuzana Novotná

Název programu	Exkurze do VÚ Višňové a VÚ Moravský Krumlov
Typ programu	exkurze
Stručná charakteristika programu	Seznámení se s prostředím VÚ a nabídkou jejich učebních oborů
Realizátor	DDŠ Jihlava ve spolupráci s VÚ Olešnice a VÚ Moravský Krumlov
Cílová skupina	Žáci končící povinnou školní docházkou ve školním roce 2024/2025
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu žáků, kteří končí PŠD
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ. Snížit útekovost ze zařízení či nenávraty z dovolenek. Podporovat žáky ke studiu vhodného učebního oboru.
Ukazatele úspěšnosti	Výroba nástěnky s učebními obory VÚ Višňové a VÚ Moravský Krumlov
Termín	únor 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Zuzana Novotná

Název programu	Exkurze v Domu na půl cesty Havlíčkův Brod
Typ programu	Beseda spojená s prohlídkou bytů
Stručná charakteristika programu	Rizika mladých dospělých po opuštění ÚV, představení sociální služby (bydlení, provázení)
Realizátor	J.J. Pestalozzi – Dům na půl cesty Havlíčkův Brod
Cílová skupina	Žáci posledních ročníků učebních oborů
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu žáků studující SŠ nebo SOU
Počet hodin v programu	3,5
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ.
Ukazatele úspěšnosti	Zájem o službu – absolvování vstupního pohovoru
Termín	únor 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Exkurze v Domu na půl cesty Havlíčkův Brod
Typ programu	Beseda spojená s prohlídkou bytů
Stručná charakteristika programu	Rizika mladých dospělých po opuštění ÚV, představení sociální služby (bydlení, provázení)
Realizátor	J.J. Pestalozzi – Dům na půl cesty Havlíčkův Brod
Cílová skupina	Žáci ZŠ – 8. a 9. ročník
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	3,5
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS.
Ukazatele úspěšnosti	Vytvoření informačního plakátu o sociální službě
Termín	březen 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Tvoje cesta načisto, Tvoje cesta on-linem, zvyšování právního povědomí
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Drogová problematika, trestní sazby, nástrahy internetu, znalost právním norem
Realizátor	PČR
Cílová skupina	Žáci ZŠ (všechny ročníky)
Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	3
Návaznost programu na cíle v MPP	Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDS. Snížit útekost ze zařízení či návraty z dovolenek. Snížit výskyt rizikového chování, kvůli kterým jsou umístovány do DDS. Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky.
Ukazatele úspěšnosti	dotazník
Termín	duben 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Název programu	Návštěva terapeutické komunity Podcestný mlýn
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Klienti terapeutické komunity seznamují žáky se svým příběhem a ukazují, jak vypadá jejich život v komunitě
Realizátor	Podcestný Mlýn – terapeutická komunita
Cílová skupina	Žáci ZŠ (8. a 9. ročník)

Počet žáků v programu	Dle aktuálního počtu umístěných žáků v ZŠ
Počet hodin v programu	3
Návaznost programu na cíle v MPP	Zajišťování konkrétních preventivních programů pro žáky. Snížit výskyt rizikového chování, kvůli kterému jsou umístovány do DDŠ. Zvýšit úspěšnost zapojení mladých dospělých do společnosti po opuštění DDŠ.
Ukazatele úspěšnosti	Zpracování plakátu o životě v komunitě
Termín	červen 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Fischerová

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Spolupracující organizace – kontakty

Příloha č. 2 – Školní program proti šikanování

Příloha č. 3 – Seznam kroužků pro školní rok 2024/2025

Příloha č. 4 – Projekty zařazené do MPP

Příloha č. 5 – Plán ukončování péče

Příloha č. 6 – Seznam užitečných kontaktů

Příloha č. 1 - Spolupracující organizace – kontakty

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – tým institucionální výchovy	Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová email: martina.stepankovastybrova@msmt.cz tel: 234 811 331 Mgr. Marcela Pouzarová email: marcela.pouzarova@msmt.cz tel: 234 811 670
Krajský školský koordinátor primární prevence	Mgr. Petr Horký email: horky.p@kr-vysocina.cz tel: 564 602 941
PPP a SPC Vysočina	Mgr. Jana Kratochvílová – metodik prevence email: kratochvilova@pppaspcvysocina.cz tel: 567 572 412, 604 426 728 PhDr. Jarmila Prošková – psycholog email: proskova@pppaspcvysocina.cz tel: 567 572 418
Policie ČR (celorepublikově dle potřeby) Policie Jihlava	158 974 266 651, 727 914 161
MP Jihlava	156
OSPOD (celorepublikově dle potřeby)	
Okresní státní zastupitelství v Jihlavě	Mgr. Vladimíra Hubáčková
Okresní soud v Jihlavě Soudy (celorepublikově dle potřeby)	tel: 567 563 111
Statutární město Jihlava	tel: 565 591 111
Probační a mediační služba Jihlava	Mgr. Hana Kuklová email: h.kuklova@pms.justice.cz tel: 567 563 374, 734 362 924
Národní ústav pro vzdělávání	ID: 8pswgy6 tel: 245 001 12t
Společnost podané ruce	email: infolinka@podaneruce.cz tel: 770 177 337
Symbios – sdílené bydlení Brno	email: krutova@symbiosbrno.cz
Centrum J.J. Pestalozziho - Dům na půl cesty	Ing. Zdenek Dostál email: dpchb@pestalozzi.cz tel: 775 592 930
Centrum J.J. Pestalozziho – Krizové centrum Jihlava	Mgr. Tereza Vágnerová email: kcji@pestalozzi.cz tel: 601 100 000
Centrum J.J. Pestalozziho – Poradenské centrum pro děti a mládež	Mgr. Radim Sedláček email: poradna@pestalozzi.cz tel: 725 420 465, 724 309 177
Adiktologická ambulance Kolping – Havlíčkův Brod	Mgr. Hana Komárková email: hana.komarkova@kolping.cz tel: 601 112 379

Adiktologická ambulance Kolping – Jihlava	Bc. Martina Věžníková email: martina.veznikova@kolping.cz tel: 739 354 990
Oblastní charita Jihlava	email: jihlava@jihlava.charita.cz tel: 567 563 671
Centrum duševního zdraví Jihlava	email: cdz@pnj.cz tel: 604 291 474
Kraj Vysočina	tel: 564 602 954
HZS Kraje Vysočina	tel: 950 271 111
ZZS Kraje Vysočina	tel: 155, 567 571 245
Krajská hygienická stanice Jihlava	tel: 567 564 551
SZÚ Jihlava	tel: 567 574 770
Úřad práce ČR - Jihlava	tel: 950 123 111
Městský útulek pro opuštěná zvířata Jihlava	tel: 721 282 895
Psychiatrická nemocnice Jihlava	tel: 567 552 111
Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod	tel: 569 478 111
Psychiatrická nemocnice Šternberk	tel: 585 085 111
Psychiatrická nemocnice Velká Bíteš	tel: 566 531 431
Nemocnice Jihlava	tel: 567 157 111
SVOŠS Jihlava	email: info@svoss.cz tel: 737 119 250
Trivis Jihlava – SŠV a VOŠ BSD	tel: 567 215 764
Vysoká škola polytechnická Jihlava	tel: 567 141 111
Masarykova univerzita Brno	tel: 549 491 111
Univerzita Karlova Praha	tel: 224 491 111
Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích	tel: 389 032 191
Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod	email: oahshb@oahshb.cz tel: 569 421 182
Střední škola stavební Jihlava	email: info@sstavji.cz tel: 567 578 560
SOŠ, SOU a ZŠ Třešť	email: sskola@aoutlook.cz tel: 567 112 811
SŠ PTA Jihlava	email: info@ssptaji.cz tel: 567 574 611
OA, VOŠZ a SZŠ, SOŠS Jihlava	email: sekretariat@ozs-ji.cz tel: 567 587 411
Závodní lékař	MUDr. Bohumil Froněk tel: 569 459 288
Dětský lékař	MUDr. Pavlína Talichová tel: 567 333 451
Zubní lékař	MUDr. Jana Zedníčková tel: 567 574 575
Gynekolog	MUDr. Michal Valík Vrchlického 2497/57 586 01 Jihlava
Dětský psychiatr	MUDr. Štěpánka Hromadová Email: hromadovajihlava@seznam.cz tel: 604 694 379

Příloha č. 2 – Školní program proti šikanování

Školní program proti šikanování

Šikana

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí a agrese, která ohrožuje naplňování zásad a cílů vzdělávání ve školském zařízení. Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných stádiích více či méně vyskytuje téměř v každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Důležitými znaky jsou: záměrnost, cílenost, nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepříjemnost útoku, samoučelnost agrese a opakování (nemusí být vždy naplněno). Šikanování zahrnuje útoky fyzické (bití, vydírání, loupež, poškozování věcí aj.) a útoky psychické (nadávky, pomlouvání, ponižování, vyhrožování, demonstrativní přehlížení a ignorace aj.). Realizovat se může také prostřednictvím elektronické komunikace – kyberšikana (zneužití mobilních telefonů a internetu, se záměrem druhému ublížit, zesměšnit nebo jej ohrozit). Projevy šikany mohou být i smíšené. Vždy je důležité mít na vědomí, že podstatnou vlastností šikany je její skrytost a že odhalení (zejména pokročilé šikany) brání z rozličných důvodů a pohnutek všichni účastníci vyšetřování včetně oběti. Na šikanu je potřeba nahlížet jako na nemocné chování, poruchu vztahů ve skupině a závislostní chování.

Kyberšikana

Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to využití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost.

Kyberšikana se může projevovat různým způsobem. Kyberútoky mohou být realizovány dlouhodobě i krátkodobě, s rozdílnou intenzitou a s využitím velkého množství nástrojů. Mezi nejznámější projevy patří:

- publikování ponižujících záznamů nebo fotografií
- ponižování a pomlouvání v rámci sociálních sítí, blogů nebo jiných webových stránek
- krádež identity, zneužití cizí identity ke kyberšikaně nebo dalšímu sociálně patologickému jednání
- ztrapňování pomocí falešných profilů
- zveřejňování cizích tajemství s cílem poškodit oběť
- vyloučení z virtuální komunity
- obtěžování

K těmto projevům jsou zneužívány především SMS zprávy, emaily, chat, diskuze, blogy, sociální sítě nebo jiné webové stránky.

V případě kyberšikany:

- 1) pedagogičtí pracovníci nahlásí etopedce jakékoliv podezření, že se dítě stalo obětí kyberšikany. Etopedka má povinnost informovat o podezření z kyberšikany ředitelku domova.
- 2) etopedka následně provede individuální pohovor s obětí, popř. se svědky. Individuální pohovor může s dítětem provést také jiný pracovník, ke kterému má dítě důvěru – ředitelka, zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost, učitel, vychovatel, asistent pedagoga).
- 3) etopedka, nebo popřípadě jiný pověřený zaměstnanec, zajistí od oběti či dalších zainteresovaných dětí veškeré dostupné důkazy kyberšikany (e-maily, fotografie, videa, konverzace, www stránky apod.). Může též využít podpory a pomoci externího pracovníka (IT expert, PČR).
- 4) dalším důležitým krokem je vést oběť k ukončení komunikace s pachatelem – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se.
- 5) etopedka, popřípadě jiný zaměstnanec, pomůže oběti blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje – pokusí se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktuje poskytovatele služby).
- 6) pokud je agresorem dítě umístěné v dětském domově se školou, provede s ním etoped individuální rozhovor. Motivuje ho k dobrovolnému předložení nevhodného obsahu a následnému smazání. V případě, že agresor vinu popírá a nespolupracuje, využije podpory a pomoci externího pracovníka (IT expert, PČR).
- 7) o kyberšikaně je informován zákonný zástupce oběti i agresora. Na žádost zákonného zástupce může být agresorovi znemožněn přístup k ICT technologiím (tato skutečnost je vždy časově ohraničena a je uvedena PROD dítěte).
- 8) agresor je dle závažnosti útoku sankciován (negativní bodové hodnocení, negativní opatření ve výchově). Dále je informován o následných krocích (oznámení na PČR), pokud by v nevhodném jednání nadále pokračoval.
- 9) o kyberšikaně jsou informováni zaměstnanci, kteří v následujících dnech dbají na zvýšený dohled nad dodržováním pravidel užívání mobilního telefonu a PC dle pravidel zakotvených ve Vnitřním řádu domova.
- 10) etopedka v dalších dnech realizuje další pohovor s obětí a zjišťuje, zda útoky ze strany agresora ustaly.
- 11) v případě, že agresor útoků neponechá, či pokud kyberšikana naplňuje skutkovou podstatu trestného činu, oznámí tuto skutečnost etoped či ředitelka PČR.

2. Konkrétní informace

V prostředí našeho domova je agresivní chování řešeno několikrát do týdne a většina dětí má se šikanou osobní zkušenost již před příchodem do našeho zařízení. Většinou se jedná o děti, které byly na svých kmenových školách hodnoceny jako agresori šikany.

Prostřednictvím etopeda jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni s anamnestickými daty nových dětí s důrazem na osobnost dítěte a jeho případné násilné či naopak submisivní projevy.

Abychom měli dostatečný přehled o projevech dětí, hodnotíme 3x denně jejich chování a vedeme o něm písemné záznamy. Chování vytipovaných dětí sledujeme prostřednictvím podrobnějších záznamů, které následně vyhodnocuje etoped domova.

Všichni pracovníci jsou periodicky na pedagogických radách a poradách seznámeni s Preventivním programem školy a se Školním programem proti šikanování, v průběhu roku pak s dalšími např. metodickými pokyny, programem rozvoje osobnosti dítěte.

Řešení jakéhokoliv násilného chování je v kompetenci etopeda domova, který úzce spolupracuje s ostatními pracovníky a dalšími odborníky, sleduje a vyhodnocuje jednotlivé případy, přijímá opatření a metodicky vede pedagogické pracovníky.

a) Odpovědnost jednotlivých pracovníků při prevenci šikany

ředitelka

- odpovídá za aktivity domova v oblasti prevence šikanování a násilí
- zajišťuje a umožňuje vzdělávání pracovníků v oblasti sociálně patologických jevů
- zajišťuje, aby žáci i pedagogové byli seznámeni s negativními důsledky šikanování
- zajišťuje, aby ve vnitřním řádu byla jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- po konzultaci s etopedem, zástupkyní ředitelky pro mimoškolní činnost, zástupcem ředitelky pro školu a se všemi zainteresovanými pracovníky zajišťuje a koordinuje řešení pokročilé šikany, popř. šikany s neobvyklou formou, realizuje udělování sankcí agresorům, v nezbytných případech zajišťuje přemístění dítěte do jiného zařízení
- v případech počáteční šikany spolupracuje s etopedem – přijímá od něho všechny důležité informace, je informován o způsobu šetření a následné práci s dětmi

etoped

- v rámci prevence a řešení šikany spolupracuje se všemi pracovníky
- přijímá oznámení o podezření na šikanu od všech pracovníků a dětí, po konzultaci s ředitelkou zařízení zajistí okamžité řešení s důrazem na ochranu oběti
- řeší všechny projevy šikany, realizuje samotné šetření šikany
- metodicky vede učitele, vychovatele a asistenty pedagoga

učitelé a vychovatelé

- zajišťují náležitý dohled, a to v průběhu celého dne. Zvýšený dohled dodržují v čase a v místech, kde by k šikaně mohlo docházet (přestávky ve škole, šatny, přechod ze školy na Dělnickou, noční režim na pokojích, užívání mobilního telefonu atd.).

- hlásí etopedovi všechny projevy šikany, popř. i jen podezření, že k šikaně dochází. Zároveň při realizaci Programů rozvoje osobnosti dítěte upozorňují na to, které děti jsou potenciálními agresory či oběťmi šikany.

všichni pracovníci

- usilují o vytváření bezpečného prostředí, podporují toleranci a solidaritu, vytvářejí podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit zařízení, rozvíjejí vzájemný respekt a právní odpovědnost jedince

b) Krizový plán

Krizový plán č. 1 - existuje podezření o počátcích šikany v zařízení:

- 1) pedagogičtí pracovníci nahlásí etopedce jakékoliv podezření, že mezi dětmi dochází k šikaně, popř. ho informují o stadiu ostrakismu (vyčleňování některého dítěte z kolektivu). Etoped má povinnost informovat o podezření o počátcích šikany nebo ředitelku domova.
- 2) etoped může stejnou informaci dostat od samotných dětí v rámci individuálních pohovorů, které s dětmi vede
- 3) v případě podezření na šikanu etoped provede individuální pohovor s obětí šikany, popř. se svědky. Individuální pohovor může s dítětem provést (na výzvu a pod metodickým vedením etopedky) také jiný pracovník, ke kterému má dítě důvěru – ředitelka, zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost, učitel, vychovatel, asistent pedagoga)
- 4) etopedka v rámci individuálního pohovoru nabídne dítěti možnosti, jakým způsobem se může bránit negativním projevům ze strany druhých dětí (asertivní jednání, umění se bránit, vyhledání pomoci přítomného pedagoga atp.).
- 5) etoped okamžitě upozorní ředitelku a ostatní pedagogické pracovníky a požádá je o zvýšený dohled nad situací.
- 6) v následujících dnech realizuje etopedka další pohovor s dítětem, během kterého zjišťuje, zda změna v chování potenciální oběti šikany a zvýšený dohled pedagogů vedl k nějaké pozitivní změně
- 7) pokud ke změně nedojde, etopedka provede pohovor s agresorem šikany, kde upozorní dotyčného na veškeré následky, které by nastaly, pokud by v šikaně pokračoval
- 8) etopedka poté pracuje individuálně s obětí i agresorem a spolupracuje se zainteresovanými pedagogy. Je nutné zvýšeně monitorovat celou situaci.
- 9) pokud ani poté nedojde ke změně, přikročí se ke krizovému plánu č. 2

Krizový plán č. 2 – pokročilá šikana či šikana s neobvyklou formou (skupinové násilí):

- 1) pedagog, který je svědkem závažné šikany (napadení atp.), zajistí okamžitou ochranu oběti (izoluje oběť nebo agresora ze skupiny ostatních dětí – pokud se jedná o skupinové násilí, pak izoluje oběť). Pokud došlo ke zranění oběti, pak sloužící pedagog, popř. další přítomný pedagog zajistí ošetření dítěte u lékaře a lékařskou zprávu poté předá etopedce zařízení (prostřednictvím administrativní pracovnice). Ten je zodpovědný za to, že lékařská zpráva bude posléze předána na Policii ČR spolu s oznámením šikany.
- 2) etopedka svolá schůzku vedení dětského domova školou – ředitelka, zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost a zainteresovaní pedagogové
- 3) etopedka ještě před zahájením schůzky shromáždí veškeré dostupné informace, zajistí výslechy oběti, agresora a svědků. Je nutné zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi (izolovat je od sebe).
- 4) pedagogové se domluví na dalším postupu – na způsobu ochrany oběti, na sankcích pro agresory a na práci se zbytkem kolektivu, případně na pozvání jiného odborníka. Pokud je třeba řešit šikanu přemístěním dětí v jednotlivých skupinách, pak vedení domova spolupracuje se všemi kmenovými vychovateli.
- 5) veškerá dokumentace (oznámení o šikaně, výslechy, zprávy od policie) jsou shromažďovány u etopedky. Ten zároveň vyhotoví záznam o řešení šikany. Tento záznam se vyhotovuje pouze při realizaci krizového plánu č. 2.
- 6) následuje zvýšený dohled nad všemi zainteresovanými dětmi a individuální rozhovory etopedky s obětí i agresorem
- 7) ředitelka zařízení zajistí ohlášení na Policii ČR
- 8) v případě negativních dopadů šikany na oběť je oběti zprostředkován pohovor s psychologem, popř. psychiatrem
- 9) pedagogičtí pracovníci a etopedka mapují následnou situaci i prostřednictvím rozhovorů s dětmi – informátory (dětmi, které nejsou do šikany zataženy a zároveň jednání s prvky šikany odsuzují a chtějí pomoci obětem)
- 10) v případech masivní šikany, kdy je třeba rozbít jádro agresorů, spolupracuje etopedka a ředitelka zařízení s příslušnými zařízeními (OSPOD, soudy, DÚ Brno-Veslařská a dalšími zařízení - dětské domovy se školou či výchovné ústavy) a domlouvá přemístění hlavních agresorů do jiného zařízení
- 11) o projevech šikany jednotlivých dětí a o jejich řešení informuje ředitelka, etopedka a zástupkyně ředitelky pro školu zařízení příslušný odbor OSPOD a rodiče dětí.

Příloha č. 3 – Seznam kroužků pro rok 2024/2025

Přehled zájmových kroužků plánovaných na školní rok 2024/2025

- Výtvarný kroužek
- Rukodělný kroužek
- Kroužek bowlingu
- Kroužek branných činností
- Cyklistický kroužek
- Kroužek stolního tenisu
- Kroužek společenských her
- Kroužek jógy
- Rybářský kroužek
- Dramatický kroužek

- Arteterapeutická dílna

Příloha č. 4 – Projekty zařazené do PPŠ

DIFERENCOVANÉ UPLATŇOVÁNÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT, PROJEKTY ZAŘAZENÉ DO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

- **Projekt Partnerství**

Projekt bude uskutečňován ve spolupráci se Soukromou vyšší odbornou školou sociální v Jihlavě. Studenti této školy budou docházet jednou týdně do našeho domova za dítětem, se kterým pak stráví čas podle společného zájmu (vycházky, sportovní akce, návštěvy kulturních zařízení apod.). Projekt bude probíhat pod vedením zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost a jeho cílem je umožnit dětem našeho domova trávit svůj volný čas smysluplným způsobem, a to společně se starším „kamarádem“.

- **Projekt Most**

Tento projekt je zaměřený na děti, jejichž sociální zázemí v rodině je nevyhovující a neumožňuje jim odjezdy na dovolenky. Pracovníci zapojení do tohoto projektu si mohou brát krátkodobé pobyty zmíněné děti k sobě do rodiny. Vztah, který mezi dítětem a vychovatelem vzniká, je pak významným pozitivem v celém reedukačním procesu a opět umožňuje individuálnější přístup.

- **Projekt penitenciární péče**

Cílem tohoto projektu je zabezpečení kontinuity vývoje dětí a posléze mladých dospělých do okamžiku, kdy budou schopni „se postavit na vlastní nohy“ a budou plně integrováni do standardní společnosti. V rámci tohoto projektu využíváme byt na ulici Benešova, který máme v pronájmu od města Jihlavy. V případě, že se dítě stále připravuje na budoucí povolání denním studiem, hradí náklady na pronájem domov. V případě, že dítě již pracuje, hradí částečně náklady na pronájem a služby samo dítě.

- **Projekt nekuřáctví**

Cílem tohoto projektu je podpora dětí, které se aktivně staví proti kouření, sami nekouří a podporují svým přístupem v nekuřáctví i ostatní děti. Děti, které se do projektu zapojují, se zavazují, že nebudou kouřit. Zapojením do tohoto projektu jsou děti odměněny finanční částkou 100,- Kč jednou za dva měsíce. Toto jejich rozhodnutí je pak významným pozitivem v celém reedukačním procesu.

Příloha č. 5 – Plán ukončování péče

Plán ukončování je zařazen do PPŠ. V průběhu pobytu v DDŠ jsou děti průběžně připravovány na budoucí samostatný život a je naším cílem vybavit je dostatečně rozsáhlým množstvím schopností a dovedností k tomu, aby si dokázaly poradit v různých situacích běžného života i poté, co bude ukončen jejich pobyt v našem zařízení. Při tomto procesu jsou hodnoceny individuální potřeby a dispozice jednotlivých dětí pro samostatný život a podle toho se nastavují postupy k jejich podpoře úspěšného přechodu do samostatného života, a to zejména v následujících oblastech:

vzdělávání

- vybavení dětí dostatečnými teoretickými znalostmi
- exkurze v rámci vyučování – úřad práce, střední školy, výchovné ústavy, ...
- psaní životopisu, cvičné vyplňování formulářů, co nejvyšší míra samostatnosti při vyplňování přihlášek k dalšímu vzdělávání atd.
- sdílení osobních zkušeností pedagogů, kteří svým příkladem ukazují dětem, co všechno je třeba v životě řešit a jak to lze udělat
- kariérní poradenství a rozhovory pedagogickými pracovníky o možnostech budoucího uplatnění, dalšího vzdělávání, preferencích a zájmech dítěte a poskytování zpětné vazby k realizovatelnosti těchto plánů/cílů

zaměstnávání

- zvyšování šance k uplatnění se na trhu práce například zprostředkováním možnosti absolvovat autoškolu a získat řidičský průkaz (v případě aktivního zájmu dítěte). V tomto roce jedna dívka a jeden chlapec absolvují autoškolu
- poskytování veškeré potřebné podpory dětem, které mají zájem docházet na pravidelné brigády, pomoc s vyřizováním potřebných dokumentů, zprostředkování kontaktu a komunikace s vedoucími a dalšími zaměstnanci na daném pracovišti

ubytování

- děti se průběžně učí pečovat o domácnost a jsou v tomto směru vedeny postupně ke stále větší samostatnosti, jsou přítomny běžné údržbě a drobným opravám či modernizaci vlastní rodinné skupiny
- děti si nakupují potraviny, plánují jídelníček a učí se připravovat pokrmy od těch nejjednodušších až po složitější
- startovací byt – Děti zde umístěné zodpovídají plně za plynulý chod. Udržují zde pořádek, nakupují si dle stravovací normy potraviny a samostatně si připravují pokrmy, pravidelně hlásí odečty plynu, elektřiny a vody, učí se ekonomicky hospodařit

správa financí

- zakládání účtů, samostatné hospodaření s penězi, které si děti vydělají na brigádách (s možností konzultace s pedagogy)

- podpora při řešení potíží s placením pokut, náklady trestních řízení, způsobené škody atd.
- zvyšování finanční gramotnosti - vyhýbání se pochybným možnostem půjček.
- spoření, plánování a plánování své budoucnosti

jednání s úřady

- osobní účast při vyřizování různých dokumentů, postupně samostatné jednání s úřady
- zprostředkování kontaktů na jednotlivé úřady

péče o zdraví

- pravidelné prohlídky u stomatologa, gynekologa, popřípadě jiných odborníků
- vytvoření návyku k objednávání se na pravidelné kontroly a uvědomování si důležitosti pravidelné péče o svoje zdraví

přístup ke zdravotním službám a službám dalších potřebných specialistů

- příprava na ukončení pobytu a spolu s tím potřeba vyhledat praktického lékaře, potřebné odborné lékaře či jiné specialisty v místě svého budoucího bydliště

udržení sociálních kontaktů

- předání kontaktů odcházejícímu dítěti na pedagogické pracovníky našeho domova – ředitelka, zástupkyně ředitelky pro mimoškolní činnost, zástupce ředitele pro školu, etoped, kmenoví vychovatelé dítěte, učitelé, případně jiné zaměstnance, ke kterým si dítě vytvořilo důvěru

vytvoření nové sítě podpory a poradenství

- předání kontaktů na organizace a osoby, na něž je možné se obrátit v místě budoucího bydliště
- viz. příloha

Spolupráce se zákonnými zástupci / pečujícími osobami v oblasti přípravy dítěte na samostatný život

Rozloučení a podpora pro odcházející děti

- účast pedagogických pracovníků při slavnostním předání výučního listu, závěrečná večeře s rodinnou skupinou
- finanční obnos ve výši odpovídající potřebám dítěte a vnitřním předpisům DDS, případně materiální podpora
- dítě dostane seznam užitečných kontaktů na instituce a služby, které jsou blízko místu jeho bydliště, který bude upravený podle individuálních potřeb dítěte
- na tvorbě / úpravě seznamu těchto kontaktů dítě spolupracuje – při tom se podrobně dozvídá, jaká je specializace jednotlivých pracovišť, kdy a proč je dobré dané kontakty využít.

- Na základě zákonné povinnosti monitorujeme život dítěte po dobu dvou let od ukončení pobytu v zařízení.
- V případě, že ústavní výchova bezprostředně předcházela dni nabytí zletilosti dítěte a trvala nejméně dvanáct měsíců, je mladý dospělý informován o možnosti čerpat jednorázový zaopatřovací příspěvek ve výši 28 750,- Kč. Tento jednorázový příspěvek mladému dospělému náleží v plné výši, pokud hodnota věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku poskytnutých naším zařízením byla nižší než 25 000,- Kč.

[\(564\) Zaopatřovací příspěvek jednorázový od 1. 1. 2022 - CZ titulky - YouTube](#)

- Pokud je mladý dospělý po odchodu z našeho zařízení (po dovršení 18. roku) nezaopatřeným dítětem a jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (nejdéle do 26 let věku) je seznámen s nárokem na opakující zaopatřovací příspěvek ve výši 17 250,- Kč.

[\(564\) Zaopatřovací příspěvek opakující se od 1. 1. 2022 - CZ titulky - YouTube](#)

- S vyřízením těchto příspěvků pomáhá mladému dospělému jeho sociální kurátor

Příloha č. 6 – Seznam užitečných kontaktů

DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE A ZÁKLADNÍ ŠKOLA, JIHLAVA

Dělnická 1, 586 01 Jihlava

telefon: 567 303 242

e-mail: info@ddssjihlava.cz

Seznam užitečných kontaktů

Úřady

- kurátor OSPOD
- úřad práce
- Magistrát města – jednotlivé odbory
- okresní správa sociálního zabezpečení
- dopravní podnik
- Probační a mediační služba

Lékaři

- seznam praktických lékařů (plnoletí) / kontakt na dětského lékaře (děti)
- odborní lékaři v místě bydliště (stomatolog, gynekolog, psychiatr, příp. další odborníci podle indiv. potřeb)
-

Pomoc v krizi a poradenství

- krizová linka (Telefon: 516 410 668 – nonstop provoz)

Linka naděje (Brno)

telefon: 547 212 333

Web: <http://www.fnbrno.cz/nemocnice-bohunice/psychiatricka-klinika/linka-nadeje/t3227>

Bílý kruh bezpečí - Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí

Nonstop / bezplatně: **116 006**

Poradny: Brno, České Budějovice, Jihlava, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha

Web: www.bkb.cz

+ kontaktní linka krizového centra v blízkosti místa bydliště

- azylové domy
- občanská poradna (v místě bydliště)
- rodinná poradna
- nízkoprahová zařízení
- domy se zvláštním režimem

Odkazy na youtube – Jak na zaopatřovací příspěvek:

[\(564\) Zaopatřovací příspěvek jednorázový od 1. 1. 2022 - CZ titulky - YouTube](#)

[\(564\) Zaopatřovací příspěvek opakující se od 1. 1. 2022 - CZ titulky - YouTube](#)